

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 października 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan-Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 04 października 2021 r. w Warszawie

sprawy J. M., (...) Spółki z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość podstawy wymiaru składek

z udziałem zainteresowanego (...) Spółki z o.o. z siedzibą w W. (płatnika składek)

na skutek odwołania J. M. (ubezpieczonego), (...) Spółki z o.o. z siedzibą w W. (płatnika składek)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 16 lipca 2019 r., nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż podstawę wymiaru składek J. M. z tytułu wykonywania umowy o pracę u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 22 marca 2016 r. do 04 stycznia 2017 r. stanowi kwota zgodnie z zawartą umową o pracę na stanowisku dyrektora sprzedaży w wysokości 8.100, 00 zł, a w okresie od 05 stycznia 2017 r. stanowi kwota zgodnie z podpisanym aneksem do umowy o pracę na stanowisku dyrektora technicznego w wysokości 11.258,28 zł;

2. zasądza od organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz odwołującego się J. M. łącznie kwotę 5.430,00 zł (pięć tysięcy czterysta trzydzieści) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 5.400,00 zł (pięć tysięcy czterysta) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Monika Roslan-Karasińska

Sygn. akt VII U 4288/19

UZASADNIENIE

J. M. w dniu 23 sierpnia 2019 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 16 lipca 2019 r., nr (...) wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie w okresie od dnia 22 marca 2016 r. podstawy wymiaru składek J. M. na ubezpieczenia społeczne z tytułu umowy o pracę zawartej z (...) Sp z o.o. z siedzibą w W. w dniu 5 września 2013 r. w wysokości zgodnej ze składanymi deklaracjami, oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że pełnił funkcję dyrektora sprzedaży w okresie 6 września 2013 r. - 4 stycznia 2017 r., a następnie od dnia 5 stycznia 2017 r. dyrektora technicznego. W okresie 2013-2016 spółka specjalizowała się głównie w projektowaniu oraz sprzedaży pudełek na medale i monety, w 2014 roku nabyła pierwszą pompę do betonu. Pudełka były produkowane przez podmioty znajdujące się w C. na wzorach opracowywanych przez ubezpieczonego. Następnie od połowy 2016 roku ww. działalność była powoli wygaszana i spółka zaczęła

się przede wszystkim specjalizować się w usługach dla branży budowlanej, tj. w wynajmie pomp do betonu. Ze względu na zmiany w działalności doszło do zmiany stanowiska pracy ubezpieczonego. Ubezpieczony posiadał odpowiednie kwalifikacje do wykonywania pracy na obu stanowiskach. Ubezpieczony przez wiele lat samodzielnie prowadził międzynarodową sprzedaż specjalistyczną w zakresie hurtu i importu, w czasie której miał do czynienia z takimi zagadnieniami jak np. kontraktowanie kontyngentu, kontrola jakości, tworzenie wzorów technologicznych, współpraca z podmiotami zagranicznymi, procedura celna, pozyskiwanie kontrahentów oraz dostawców, tworzenie ofert, negocjacje oraz rozwój przedsiębiorstwa. Ubezpieczony posiadał również wiedzę techniczną w zakresie budowy urządzeń i maszyn spółki i posiadał odpowiednie kwalifikacje do wykonywania prac serwisowych. Ubezpieczony pracował na stanowisku kierownika linii montażowej/ starszego kontrolera technicznego w zakładach (...). W latach 2002-2004 prowadził również działalność w zakresie świadczenia serwisu pomp do betonu. Ponadto, odbył liczne szkolenia z zakresu naprawy urządzeń/maszyn, którymi dysponowała spółka. Dodatkowo skończył kurs ze szkoleniem w (...) z naprawy oraz serwisu hydrauliki siłowej i smarowań centralnych. Posiadał więc rzadko spotykane na rynku umiejętności polegające na długoletnim doświadczeniu w prowadzeniu przedsiębiorstwa w zakresie sprzedaży połączone z praktyczną znajomością naprawy maszyn/urządzeń. Ubezpieczony jako jedyny pracownik w spółce miał za zadanie zbudować struktury spółki, stworzyć wieloletni plan rozwojowy, wyznaczyć cele do osiągnięcia oraz na bieżąco analizować i zmieniać strategię w zależności od sytuacji na rynku. Ubezpieczony był również odpowiedzialny za zaopatrzenie spółki w maszyny/urządzenia. Czynności wykonywane przez ubezpieczonego na stanowisku dyrektora ds. sprzedaży polegały również na tworzeniu ofert dla klientów krajowych oraz zagranicznych, pozyskaniu klientów, prowadzeniu spotkań z klientami, zawarciu umów oraz pozycjonowaniu usług spółki w Internecie. Czynności te wykraczały poza zajmowanie się sprzedażą i sprowadzały się również do kierowania spółką. W 2016 r. ubezpieczony pełnił funkcję dyrektora ds. sprzedaży jedynie 4 mc, stąd w postępowaniu przez organem rentowym zostały głównie przedłożone dokumenty dotyczące wykonywania pracy na stanowisku dyrektora ds. technicznych. W 2016 r. spółka przechodziła zmianę głównej działalności na świadczenie usług w zakresie wynajmu pomp do betonu. Ubezpieczony jako dyrektor ds. sprzedaży musiał być dyspozycyjny dla klientów spółki również poza obowiązującym go czasem pracy – w godzinach wieczornych. Praca ubezpieczonego wiązała się z odpowiedzialnością i bezpośrednio przekładała się na stan finansowy spółki, była istotna i przynosiła wymierne efekty. Wynagrodzenie na stanowisku dyrektora sprzedaży wcale nie było wynagrodzeniem wygórowanym, biorąc pod uwagę stawki funkcjonujące na rynku (...). Zgodnie z danymi zawartymi na portalu (...) mediana zarobków dla osób zatrudnionych na ww. stanowisku wynosi 13.940,00 zł.

W dalszej części uzasadnienia zostało podniesione, że z uwagi na zmianę głównej działalności spółki na wynajem pomp do betonu dla branży budowlanej ubezpieczonemu powierzono stanowisko dyrektora technicznego. Ze względu na spłaszczoną strukturę spółki stanowisko to łączyło w sobie zarówno funkcje dyrektorskie, jak również samodzielne dokonywanie czynności typowo technicznych tj. dokonywanie serwisu przy pompach. Ubezpieczony ponosił odpowiedzialność za prawidłowe funkcjonowanie parku maszynowego spółki, które stanowiły m.in. pompy warte miliony złotych. Do jego zadań należało w szczególności: koordynowanie oraz dokonywanie usług serwisowych, koordynowanie oraz dokonywanie wymiany sprzętu i urządzeń, nadzór nad stanem technicznym parku maszynowego i floty, rozliczanie pobranego paliwa, prowadzenie rejestrów serwisowych, przygotowanie maszyn do przeglądów (...). Ubezpieczony wykonywał także funkcję nadzorcze i szkoleniowe. Spółka zatrudniała bowiem operatorów pomp do betonu i/lub współpracowała z zewnętrznymi operatorami, nad którymi ubezpieczony sprawował nadzór. Przeprowadzał rozmowy kwalifikacyjne z operatorami a następnie wdrażał ich do pracy. Prowadził szkolenia dla pracowników, stworzył procedury dotyczące obsługi okresowej pojazdów specjalnych - pomp do betonu, procedury bezpiecznej pracy na terenach budowy oraz zakres bezpiecznych odległości pracy pompy od poszczególnych obiektów infrastrukturalnych oraz przesyłowych. Jako dyrektor techniczny był dyspozycyjny prawie 24h na dobę. Wykonywał również inne czynności, dzięki którym spółka nie musiała płacić za usługi podmiotów zewnętrznych, przygotowywał technicznie maszyny do przeglądu (...). Koszt takiej usługi na rynku to ok. 2.000,00 zł netto za jedną maszynę. Ubezpieczony potrafi również wymienić rurociągi w maszynach, które wymienia się co 6-9 miesięcy, a koszty wymiany takiego rurociągu to ok. 1.500,00 zł za sztukę. Ubezpieczony otrzymywał więc wynagrodzenie adekwatne do wykonywanej pracy, doświadczenia zawodowego i zajmowanego stanowiska w strukturze firmy. Celem zatrudnienia

było świadczenie przez pracy na rzecz spółki, a nie osiągnięcie rzekomych korzyści z ubezpieczenia społecznego (odwołanie, k. 3-10 a.s.).

Odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 16 lipca 2019 r., nr (...) o tożsamej treści złożył również płatnik składek (...) Sp z o.o. z siedzibą w W. wnosząc o zmianę decyzji poprzez ustalenie w okresie od dnia 22 marca 2016 r. podstawy wymiaru składek J. M. na ubezpieczenia społeczne z tytułu umowy o pracę zawartej z (...) Sp z o.o. z siedzibą w W. w dniu 5 września 2013 r. w wysokości zgodnej ze składanymi deklaracjami, oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania według norm przepisanych (odwołanie, k. 3 – 10 akt VII U 4289/19).

Postanowieniem z dnia 22 listopada 2019 r. Sąd połączył na podstawie art. 219 k.p.c. sprawę sygn. akt VII U 4289/19 ze sprawą sygn. akt VII U 4288/19 celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (k. 14 akt VII U 4289/19).

W odpowiedzi na powyższe odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o ich oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że płatnik składek (...) SP. z o.o., którego współnikiem i prezesem jest syn odwołującego - Ł. M., zgłosił od dnia 6 września 2013r. do ubezpieczeń społecznych J. M.. J. M. przebywał na zasiłku chorobowym w okresie: od 25 października 2013r. do 4 kwietnia 2014r., od 21 stycznia 2015r. do 1 lipca 2015r., od 22 września 2015r. do 21 marca 2016r., od 20 lipca 2016r. do 3 stycznia 2017r., od 1 maja 2017r., do 11 października 2017r. od 18 grudnia 2017r. do 17 czerwca 2018r., od 25 września 2018r. do 11 marca 2019r. Z uwagi na liczne okresy niezdolności do pracy i wypłacone świadczenia z ubezpieczenia chorobowego, które od września 2013r. wyniosły 253.212,80 zł organ rentowy wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie wysokości podstawy wymiaru składek. Z dokumentów zebranych w trakcie przeprowadzonego postępowania wynika, iż płatnik składek od 6 września 2013r. zatrudnił J. M. na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas nieokreślony, na stanowisku: dyrektor sprzedaży, z wynagrodzeniem miesięcznym 8.100,00 zł brutto. Następnie w dniu 5 stycznia 2017r. został zawarty aneks do umowy pracę, zgodnie z którym odwołującemu zmieniono stanowisko pracy na dyrektor techniczny oraz dodano zapis, że pracownikowi poza wynagrodzeniem określonym w umowie o pracę może zostać przyznana premia. J. M. jest (...) spółki (...) od początku jej istnienia i posiada 115 jej udziałów. W ocenie organu rentowego przedłożone dokumenty budzą wątpliwość czy czynności faktycznie wykonywane przez wnioskodawcę można uznać za zadania przypisane do ich realizacji na stanowisku dyrektora technicznego. Przy czym nie zostały przedłożone dokumenty, które potwierdzałyby doświadczenie zawodowe J. M. na podobnym stanowisku. W toku postępowania nie przedstawiano również dokumentów potwierdzających pracę J. M. na stanowisku dyrektora sprzedaży. W ocenie organu celem stron umowy nie było uzyskanie wysokiego wynagrodzenia w ramach stosunku pracy, a uzyskanie większych zasiłków z ubezpieczenia społecznego. Na miejsce J. M. nie została zatrudniona osoba na zastępstwo podczas jego licznych nieobecności. Organ rentowy podkreślił, że wynagrodzenie odpowiadające wynagrodzeniu obowiązującemu w spornym okresie na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży tj. 4.080,00zł oraz wynagrodzenie na stanowisku pracownika technicznego tj. 3.80,00zł stanowi ciągłość wynagrodzenia odwołującego, jest niewygórowane, sprawiedliwe, godziwe i zachowujące ekwiwalentność pracy (odpowiedź na odwołania, k. 65-66v. a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp z o.o. z siedzibą w W. została wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS w dniu 30 sierpnia 2013 r. Jest to rodzinna spółka, jej współnikami są Ł. M. posiadający 820 udziałów, J. M. posiadający 115 udziałów i O. M. posiadająca 65 udziałów. Prezesem zarządu spółki jest Ł. M.. Przedmiotem działalności spółki są roboty budowlane związane z wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, realizacja projektów budowlanych związanych z wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, produkcja metali szlachetnych i innych metali nieżelaznych, produkcja sztucznej biżuterii i wyrobów podobnych, produkcja monet, odlewnictwo metali, sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach, produkcja wyrobów jubilerskich i podobnych. Do 2016 spółka zajmowała się głównie patentowaniem, produkcją, importem oraz

projektowaniem na zamówienie drewnianych pudełek na monety, wzory technologiczne zostały stworzone przez J. M. – ojca Ł. M. (odpis KRS – nienumerowane karty a.r., zeznania Ł. M., k. 169 – 175 a.s., zeznania J. M., k. 183 – 193 a.s.).

Ł. M. postanowił zatrudnić swojego ojca - J. M. celem stworzenia firmy od podstaw, ponieważ miał on doświadczenie i kontakty w A.. W dniu 5 września 2013 r. ubezpieczony zawarł z (...) Sp. z o.o. w K. (obecnie (...) Sp z o.o. z siedzibą w W.) umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku dyrektora sprzedaży w wymiarze pełnego etatu, jako miejsce pracy oznaczono województwo (...), za wynagrodzeniem 8.100,00 zł brutto, jako dzień rozpoczęcia pracy ustalono 6 września 2013 r. Do jego zakresu obowiązków na stanowisku dyrektora sprzedaży należało: budowa spółki od podstaw oraz organizacja jej działania, pozyskanie kontrahentów oraz dostawców na terytorium Polski i A., udzielanie pełnomocnictw w zakresie swojego stanowiska i potrzeb handlowych, tworzenie ofert handlowych oraz kalkulacji zyskowości, zatwierdzanie porozumień i umów z przedstawicielami w kraju i zagranicą, tworzenie projektów technologicznych i graficznych wyrobów drewnianych i tworzywa sztucznego oraz medali, kontrola jakości produktów krajowych i zagranicznych oraz ocena dostawców, badanie rynku pod przyszłą działalność spółki oraz działania zmierzające do zapewnienia pracy, współpraca z Chińskimi firmami w zakresie importu towarów, nadzorowanie innych pracowników, kontrola przestrzegania bezpieczeństwa bhp i ppoż, sprawdzanie prawidłowości dokumentów trafiających do księgowości oraz zatwierdzanie wydatków, współpraca z biurem księgowym w zakresie działalności firmy, przeprowadzanie rozmów kwalifikacyjnych. Było to samodzielne stanowisko, ubezpieczony sam podejmował decyzje dotyczące funkcjonowania spółki i był postrzegany jako osoba posiadająca uprawnienia do zaciągania zobowiązań, dokonywania ustaleń z kontrahentami. Przełożonym ubezpieczonego był prezes zarządu Ł. M.. Ubezpieczony jako dyrektor sprzedaży projektował pudełka na monety podpisywał umowy, zlecenia, zamówienia, faktury, przygotowywał dokumentację do opatentowania wzorów produktowych, projektował monety kolekcjonerskie, pozyskał m.in. klientów takich jak (...) S.A., NBP, (...), (...), Mennica (...), (...) (umowa o pracę z dnia 5 września 2013 r. - nienumerowane karty a.r., zeznania świadka M. N., k. 218 - 218v. a.s., zeznania Ł. M., k. 169 – 175 a.s., zeznania J. M., k. 183 – 193 a.s.).

J. M. był zobowiązany do podpisywania listy obecności, pracę rozpoczynał w godzinach 7:00-9:00 a kończył w godzinach 15:00-17:00, pracował 8 godzin dziennie (listy obecności - nienumerowane karty a.r.).

W 2016 r. spółka postanowiła zrezygnować z działalności polegającej na dystrybucji pudełek do monet, ponieważ rynek został zapełniony tańszymi odpowiednikami, spółka wówczas zdecydowała się na zmianę podstawowego profilu działalności na wynajem pomp do betonu o wartości 1.500.000,00 zł. W województwie (...) istnieją 3 firmy wynajmujące pompy do betonu. W całej Polsce jest około 300 osób zajmujących się serwisem pomp do betonu. Po zmianie profilu działalności okazało się że działalność wynajmu generuje bardzo duże koszty serwisowe maszyn w granicach 120,00-230,00 zł netto za godzinę serwisową, naprawy trwają kilka dni, utrata zysku to około 2.400,00 zł – 5.000,00 zł dziennie. Ubezpieczony z uwagi na jego doświadczenie zajął się więc częściowo serwisem pomp. Po rozpoczęciu działalności w zakresie wynajmu samojezdnych pomp do betonu zaszła konieczność zmiany nazwy stanowiska ubezpieczonego z dyrektora sprzedaży na dyrektora technicznego. Ubezpieczony został w tym celu skierowany na odpowiednie szkolenia umożliwiające prowadzenie samodzielnego serwisu maszyn (zeznania Ł. M., k. 169 – 175 a.s., zeznania J. M., k. 183 – 193 a.s.).

W dniu 29 kwietnia 2016 r. J. M. ukończył szkolenie serwisanta (...) w zakresie czytania szkiców technicznych układów elektronicznych (...), zasad diagnozowania awarii, usuwania awarii, awaryjnych trybach pracy pompy oraz zabudowy, wymiany części oraz ich naprawie, zasady i działania nadajnika radiowego i sterowania radiowego, działania i schematu technicznego układów hydraulicznych, działania i schematu cewek, elektrozaworów oraz przekładników, wymiany i diagnozowania zużycia rurociągu (zaświadczenie o ukończeniu szkolenia (...) nienumerowane karty a.r., zeznania J. M., k. 183 – 193 a.s.).

W dniu 5 stycznia 2017 r. J. M. i (...) Sp z o.o. z siedzibą w W. zawarli aneks do umowy o pracę z dnia 5 września 2013 r., w którym zmieniono J. M. stanowisko pracy na dyrektor techniczny oraz dodano uprawnienie do premii, pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian. Na stanowisku dyrektora technicznego do jego obowiązków należało: nadzór nad magazynem, przyjmowanie i wydawanie towarów,

prowadzenie rejestru serwisowego i utrzymywanie bezpiecznego stanu materiałów, zaopatrzenie magazynu części zamiennych, koordynowanie oraz wykonywanie wymiany sprzętu i urządzeń, nadzór nad stanem technicznym parku maszynowego i floty, prowadzenie księgi przeglądów i nadzorowanie przeprowadzania przeglądów w miejscach do tego przeznaczonych, koordynowanie procesu rejestrowania oraz wyrejestrowania pojazdów lub maszyn, zgłaszanie potrzeby dokonania zmian technologicznych zabudowy maszyn, tworzenie projektów technologicznych, technicznych wyrobów drewnianych i z tworzyw sztucznych, kontrola wykonywania zleceń oraz utrzymania porządku na inwestycjach i budowach, składanie zamówienia na zakup materiałów, produktów i części, opisywanie faktur, utrzymywanie kontaktów z klientami, przyjmowanie transportu paliwa, rozliczanie pobranego paliwa przez operatorów oraz prowadzenie rejestru zużycia z określeniem średnich spalań na wypompowany 1 m³ betonu, nadzorowanie i zaopatrzenie operatorów pomp w artykuły, odzież, narzędzia, koordynowanie i nadzorowanie pracowników technicznych (aneks z dnia 5 stycznia 2017 r. wraz z załącznikiem - nienumerowane karty a.r., zeznania Ł. M., k. 169 – 175 a.s., zeznania J. M., k. 183 – 193 a.s.).

J. M. zatwierdzał specyfikację techniczną zamówienia dotyczącego zakupu pojazdu ciężarowego z podwoziem pod betonomieszarkę (specyfikacja szczegółowa (...).s.a. - nienumerowane karty a.r.).

Ubezpieczony posługiwał się służbową skrzynką z e-mail firmy (...) ogólnodostępną dla pozostałych pracowników spółki. Dokonywał transportowego dozoru technicznego pompy betonu zakupionej od firmy (...), kontaktował się w sprawach technicznych z przedstawicielem tej firmy W. K., za jego pośrednictwem zamawiał części zamienne do pompy. Zapotrzebowanie na zakup produktów potrzebnych do napraw ubezpieczony składał bezpośrednio do dyrektora zarządzającej O. M.. Ubezpieczony opisywał każdą z faktur za zakup produktów potrzebnych do napraw i części zamiennych, w 2016 r. było ich 53, w 2017 r. było ich 36, w 2018 r. było ich 17. Odwołujący ponadto weryfikował i zatwierdzał faktury VAT na zakup oleju napędowego. Zajmował się sprawami leasingowymi pojazdów znajdujących się w posiadaniu spółki. Negocjował warunki ubezpieczenia zakupionej przez spółkę pompy betonu i dokonywał na przełomie maja - czerwca 2016 r. w imieniu spółki ubezpieczenia innych pojazdów. Korespondował z A. M. doradcą serwisowym (...) Sp. z o.o. w sprawach serwisowych pomp betonu. W kwietniu 2016 r. zlecił utworzenie strony internetowej spółki oraz jej pozycjonowanie Agencji (...) (...). W maju 2016 r. ubezpieczony dowiadywał się w firmie (...) jakie są ceny nowych pomp betonu (wiadomości e-mail z załącznikami - nienumerowane karty a.r., polisy ubezpieczeniowe (...) - nienumerowane karty a.r., druki zapotrzebowania - nienumerowane karty a.r., faktury VAT - nienumerowane karty a.r., korespondencja z (...) - nienumerowane karty a.r., zeznania świadka T. M., k. 161 – 161v. a.s., zeznania Ł. M., k. 169 – 175 a.s.).

J. M. sporządzał szczegółowe raporty pracy pompy betonu, które były wynajmowane innym firmom. Raportował w ramach serwisu wewnętrznego awarie pomp betonu, oraz zakresy wykonywanych przez siebie czynności związanych z serwisem, wymianą części oraz naprawą pomp betonu, aby unikać zakupu nowych często bardzo drogich części. Czasami naprawy trwały 2 - 4 dni. Kontaktował się z serwisem (...) w sprawach związanych z diagnozowaniem problemów technicznych w parku maszynowym, ustalał terminy serwisów, pilnował przeglądów oraz eksploatacji, nadzorował procesy naprawy w serwisie, akceptował jakość podzespołów – części zamiennych oraz stanu technicznego maszyn i pojazdów. Ubezpieczony współpracował z firmą Handlowo - Usługową (...) w zakresie hydrauliki siłowej, olejów hydraulicznych, silnikowych, specjalistycznych oraz smarów specjalnych, uczestniczył w szkoleniach produktowych. Z firmą (...) Sp. z o.o. w zakresie zakupu części zamiennych, środków czystości oraz innych akcesoriów do samochodów ciężarowych i pojazdów specjalnych. Z firmą (...) ubezpieczony współpracował w zakresie składania zamówienia na opony do pojazdów specjalnych, ciężarowych, osobowych i dostawczych (wiadomości e-mail z załącznikami; raporty serwisowe; raporty pracy pomp betonu za 30-31.08.2018r., 29-30.06/2016r., 30-31.05.2016r., 28-29.04.2016r., 30-31.03.2016r.; oświadczenie doradcy serwisowego (...), oświadczenie firmy Handlowo - Usługową (...), oświadczenie firmy (...) Sp. z o.o.; oświadczenie firmy (...) - nienumerowane karty a.r.).

Płatnik składek wypłacał ubezpieczonemu wynagrodzenie na podstawie dowodów wypłaty gotówką do ręki, za miesiąc marzec 2016 r. – 1.759,12 zł, kwiecień 2016 r. – 6.210,44 zł, maj 2016 r. - 6.833,44 zł, czerwiec 2016r. – 6.994,44 zł, lipiec 2016 r. – 1.349,63 zł, styczeń 2017 r. – 5.957,38 zł, luty 2017r., - 7.144,43 zł, marzec 2017 r. – 7.144,43 zł,

kwiecień 2017 r. – 4.430,74 zł, październik 2017 r. – 5.750,00 zł, listopad 2017 r. – 7.143,67 zł, grudzień 2017 r. – 3.840,69 zł (dowody wypłat i listy płac za okres od marca 2016 do kwietnia 2019r. - nienumerowane karty a.r.).

Spółka zatrudniała łącznie 4 pracowników. J. M. zatrudniał pracowników parku maszynowego i był przełożonym operatorem (...), który otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 6.966,03 zł brutto. Ubezpieczony szkolił go i nadzorował jego pracę, a także rozliczał pobrane przez niego paliwo (zeznania świadka T. M., k. 161 – 161v. a.s., zeznania świadka M. J., k. 212 – 215 a.s., zeznania J. M., k. 183 – 193 a.s.).

(...) Sp z o.o. z siedzibą w W. w 2016 r. osiągnęła zysk 26.736,51 zł, w 2017 r. poniosła stratę 127.757,66 zł w 2018 r. osiągnęła zysk 23.053,86 zł. W latach 2016-2019 spółka dokonywała ponadnormatywnych nadpłat leasingu, w 2017 r. inwestowała w zakup maszyn i pompy do betonu kwotę 602.531,48 zł brutto, oraz zakup środków trwałych – agregatu hydraulicznego za kwotę 59.000,00 zł. Nadpłaty leasingowe wynosiły w 2016 r. 177.370,018 zł, w 2017 r. 162.532,84 zł, w 2018 r. 69.110,69 zł (sprawozdania finansowe za lata 2017-2018, k. 105 a.s., zeznania świadka M. J., k. 212 – 215 a.s.).

W trakcie nieobecności w pracy z powodu choroby kręgosłupa J. M. jego obowiązki poza serwisowymi przejęli Ł. M. i O. M., naprawami serwisowymi zajmowały się wówczas firmy zewnętrzne z którymi spółka współpracowała (zeznania świadka T. M., k. 161 – 161v. a.s., zeznania J. M., k. 183 – 193 a.s.).

Z uwagi na liczne okresy niezdolności do pracy przypadające na prawo do wypłaty świadczeń pismem z 17 maja 2019 r. organ rentowy wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie wysokości podstawy wymiaru składek. Po jego zakończeniu decyzją z dnia 16 lipca 2019 r. nr (...) wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.) oraz art. 81 ust. 1, 5, i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510 ze zm.) oraz art. 58 § 1 k.c., Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. ustalił, że podstawę wymiaru składek J. M. z tytułu wykonywania umowy o pracę u płatnika (...) Sp. z o.o. w pełnym wymiarze czasu pracy: w okresie od 22 marca 2016 r. do 4 stycznia 2017 r. stanowi kwota 4.070,00 zł, a od 5 stycznia 2017 r. stanowi kwota 3.800,00 zł. Organ rentowy w uzasadnieniu decyzji wskazał, że przyjął datę 22 marca 2016 r. tj. pierwszy dzień po długotrwałym zwolnieniu lekarskim, natomiast badając przedmiotową sprawę nie cofał się do okresu przedawnionego przypadającego na czas poprzedzający ciąg zwolnień lekarskich. Organ rentowy ustalił, że ubezpieczony od 25.10.2013 r. do 4.04.2014 r., od 21.01.2015 r. do 1.07.2015 r., od 22.09.2015 r. do 21.03.2016 r., od 20.07.2016 r. do 3.01.2017 r., od 1.05.2017 r. do 11.10.2017 r., od 18.12.2017 r. do 17.06.2018 r., od 25.09.2018 r. do 11.03.2019 r. oraz od 20.05.2019 r. przebywał na zasiłku chorobowym. W złożonych dokumentach rozliczeniowych płatnik wykazał za ubezpieczonego następujące podstawy wymiaru składek: 9.2013 r. – 6.557,16 zł, 10.2013 r. – 2.430,00 zł, 4.2014 r. – 5.400,00 zł, 5.2014 r. – 1.890,00 zł, 8.2014 r. – 4.995,00 zł, 10.2014 r. – 2.160,00 zł, 11-12.2014 r. – po 8.100,00 zł, 1.2015 r. – 1.350,00 zł, 7.2015 r. – 7.830,00 zł, 8.2015 r. – 8.100,00 zł, 9.2015 r. – 5.670,00 zł, 3.2016 r. – 2.430,00 zł, 4.2016 r. – 8.818,25 zł, 5.2016 r. – 9.712,25 zł, 6.2016 r. – 9.942,75 zł, 7.2016 r. – 1.841,00 zł, 1.2017 r. – 8.455,23 zł, 2-3.2017 r. – 10.157,97 zł, 4.2017 r. – 3.240,00 zł, 10.2017 r. – 8.156,75 zł, 11.2017 r. – 10.157,00 zł, 12.2017 r. – 5.417,07 zł, 6.2018 r. – 4.945,22 zł, 7-8.2018 r. – po 11.258,28 zł, 9.2018 r. – 2.700,00 zł, 3.2019 r. – 7.139,57 zł, 4.2019 r. – 11.258,28 zł, 5.2019 r. – 6.437,87 zł. Organ rentowy podkreślił, że nie kwestionuje faktu świadczenia pracy przez J. M. a jedynie wysokość nieproporcjonalnie wysokiego wynagrodzenia w stosunku do potencjału pracowniczego jaki reprezentował. Zdaniem organu rentowego brak jest przekonujących dowodów oraz wyjaśnień pozwalających na ustalenie, które byłyby przy tym logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, że zaistniały okoliczności, które uzasadniałyby ustalenie ubezpieczonemu wynagrodzenia w kwotach mieszczących się w przedziale od 8.100,00 zł do 11.258,28 zł. Czynności określone w zakresie obowiązków i wykonywane przez J. M. w ocenie ZUS mogą odpowiadać zadaniom wykonywanym na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży. Zakład Ubezpieczeń Społecznych biorąc pod uwagę liczne nieobecności spowodowane niezdolnością do pracy J. M. stwierdził, że płatnik świadomie utworzył stanowisko dyrektora sprzedaży i dyrektora technicznego i ustalił wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 8.100,00 zł plus premia mając świadomość, że kwota ta zostanie przyjęta do podstawy wyliczenia świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. Stąd też wniosek, że prezes zarządu spółki Ł. M. podpisując umowę o pracę z J. M. wyświadczył przysługę osobie bliskiej (decyzja ZUS z 16 lipca 2019 r. - nienumerowane karty a.r.).

Stan faktyczny sąd ustalił na podstawie ww. dowodów oraz faktów, o których informacja jest powszechnie dostępna. Zgromadzonym w sprawie dokumentom, odpisom i kopiom dokumentów oraz wydrukom Sąd dał wiarę, gdyż strony ich nie kwestionowały, a nie było podstaw, aby kwestionować je z urzędu. Sąd oparł się również na zeznaniach świadków M. J., T. M. i M. N., a także zeznaniach zainteresowanego Ł. M. i ubezpieczonego J. M..

Zeznania świadka M. J. zostały ocenione jako wiarygodne, Sąd oparł się na nich przede wszystkim w zakresie sytuacji finansowej spółki, były bowiem spójne i uzupełniały się z materiałem dowodowym w postaci sprawozdań finansowych spółki za lata 2016 i 2017 oraz 2018. Zeznaniom świadka T. M. Sąd dał wiarę w całości, gdyż był on pracownikiem podległym dyrektorowi technicznemu i doskonale orientował się w czynnościach przez niego wykonywanych, a także specyfice działalności spółki. Świadek doskonale wiedział jakie są koszty serwisów oraz ile czasu trwają naprawy pomp betonu, które wykonywał ubezpieczony, dzięki czemu spółka nie traciła pieniędzy w związku z jej przestojem. Zeznania świadka M. N. również zostały uznane za wiarygodne w całości, Sąd miał na uwadze, że świadek był partnerem biznesowym ubezpieczonego w okresie kiedy pełnił on funkcje dyrektora sprzedaży i wspólnie pracowali przy różnych projektach związanych z produkcją monet kolekcjonerskich. W dużej mierze relacje świadków, znalazły potwierdzenie w treści zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów, wskazujących na charakter wykonywanych przez ubezpieczonego czynności i zakresu jego odpowiedzialności. Z tego też względu, Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych powodów, aby kwestionować ich wiarygodność w jakiegokolwiek części.

Zeznania zainteresowanego Ł. M. - prezesa zarządu spółki zostały przez Sąd uwzględnione w całości, były one spójne z pozostałym materiałem dowodowym oraz z zeznaniami świadków T. M. i M. J. a także ubezpieczonego J. M..

Zeznania ubezpieczonego J. M. także zostały uznane na wiarygodne w przeważającym zakresie, bowiem były spójne i wzajemnie się uzupełniały z zeznaniami świadków M. J., T. M. i strony Ł. M., ponadto znajdowały potwierdzenie w szeregu dokumentów dołączonych do akt sprawy i akt organu rentowego, przede wszystkim faktur zawierających jego pieczętki i podpisy, wiadomości e-mail wymieniane przez niego z kontrahentami, sporządzone przez niego specyfiki zamówień, raporty i wiele innych. Sąd odmówił wiary zeznaniom ubezpieczonego w zakresie jakim wskazywał, że jego praca wymagała dyspozycyjności 24 godziny na dobę także w godzinach nocnych, bowiem nie wynika to z żadnych dokumentów. Natomiast przeciwny wniosek wynika z list obecności, na których ubezpieczony wpisywał godziny rozpoczęcia i zakończenia pracy, gdzie brak jest jakichkolwiek adnotacji, potwierdzających, że świadczył dodatkowo pracę poza 8 godzinami widniejącymi na tych listach. W tym zakresie Sąd przyjął więc, że odwołujący faktycznie świadczył pracę 8 godzin dziennie zgodnie z listami obecności.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 3 i 5 k.p.c. Sąd pominął wniosek dowodowy organu rentowego zawarty w pkt 2 odwołania o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości na okoliczności, które zostały już dostatecznie wyjaśnione. W związku z tym przeprowadzenie ww. dowodu byłoby nieprzydatne i zmierzałoby wyłącznie do przedłużenia niniejszego postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. M. i zainteresowanej (...) Sp z o.o. z siedzibą w W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 lipca 2019 r., nr (...) zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności, Sąd zważył, że w zaskarżonej decyzji organ rentowy nie kwestionował faktu wykonywania pracy przez odwołującego J. M. na rzecz płatnika składek (...) Sp z o.o. z siedzibą w W. a jedynie wysokość wynagrodzenia umówionego przez strony od 22 marca 2016 r. do 4 stycznia 2017 r. i od 5 stycznia 2017 r. Był to skutek przeprowadzonej przez organ rentowy kontroli wysokości wynagrodzenia w zakresie zgodności z prawem i zasadami współzycia społecznego. Przedmiotem takiej kontroli może być prawidłowość i rzetelność obliczenia, potrącenia i płacenia składek. Zakład ma przy tym prawo badać zarówno tytuł zawarcia umowy, jak i ważność jej poszczególnych postanowień. Nie jest ograniczony do kwestionowania faktu wypłacenia wynagrodzenia we wskazanej kwocie, lecz może też ustalić stosunek ubezpieczenia społecznego na ściśle określonych warunkach. Potwierdził to wyraźnie Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 kwietnia 2005r. (II UZP 2/05), w której stwierdził, że w ramach art. 41 ust. 12 i 13

ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych może zakwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współzycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (art. 58 k.c.). Nadmierne podwyższenie wynagrodzenia pracownika w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych może być bowiem ocenione jako dokonane z zamiarem nadużycia prawa do świadczeń. Wynika to z tego, że nadmiernemu uprzywilejowaniu płacowemu pracownika, które w prawie pracy mieściłoby się w ramach art. 353⁽¹⁾ k.c., w prawie ubezpieczeń społecznych, w którym pierwiastek publiczny zaznacza się bardzo wyraźnie, można przypisać - w okolicznościach każdego konkretnego wypadku - zamiar nadużycia świadczeń przysługujących z tego ubezpieczenia, albowiem alimentacyjny charakter tych świadczeń oraz zasada solidaryzmu wymagają, żeby płaca - stanowiąca jednocześnie podstawę wymiaru składki - nie była ustalana ponad granicę płacy słusznej, sprawiedliwej i zapewniającej godziwe utrzymanie oraz żeby rażąco nie przewyższała wkładu pracy, a w konsekwencji, żeby składka nie przekładała się na świadczenie w kwocie nienależnej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 września 2012r., III AUa 420/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 października 2013r., III AUa 294/13).

Ustalenie w umowie o pracę rażąco wysokiego wynagrodzenia za pracę stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne może być w konkretnych okolicznościach uznane za nieważne z mocy art. 58 § 2 k.c. jako dokonane z naruszeniem zasad współzycia społecznego. W konsekwencji nieważnością mogą być dotknięte jedynie uzgodnienia stron umowy dotyczące wynagrodzenia za pracę, przy zachowaniu ważności pozostałych postanowień umownych, ponieważ zgodnie z art. 58 § 3 k.c., jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 sierpnia 2005r., II UK 16/05, OSNP 2006 nr 11-12, poz. 191, z dnia 9 sierpnia 2005r., III UK 89/05, z dnia 6 lutego 2006r., III UK 156/05 oraz z dnia 5 czerwca 2009r., I UK 19/09).

W uzasadnieniu wyroku z 29 listopada 2017 r., P 9/15, Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że od decyzji ZUS w przedmiocie podstawy wymiaru składek przysługuje odwołanie do sądu ubezpieczeń społecznych, który bada prawidłowość zaskarżonej decyzji. Całe postępowanie sądowe w tych sprawach jest zaś kontradiktoryjne – stanowi spór równouprawnionych stron przed bezstronnym sądem. W kontradiktoryjnym procesie sąd nie jest pełnomocnikiem żadnej ze stron (ani ZUS, ani płatnika składek czy pracownika), lecz bezstronnym arbitrem. Co więcej – zgodnie z art. 6 k.c. ciężar dowodu wysokości realnego wynagrodzenia pracownika spoczywa w postępowaniu sądowym na ZUS. To ZUS, kwestionujący wysokość wynikającego z umowy wynagrodzenia, jako mającego na celu wykorzystanie systemu ubezpieczeń społecznych kosztem ogółu jego uczestników (uzyskanie nienależnych albo wyższych niż należne świadczeń z FUS), musi przedstawić okoliczności, fakty oraz dowody na ich poparcie.

Przesłanki wpływające na wysokość wynagrodzenia za pracę ustawodawca zawarł w art. 13 k.p. (zgodnie z którym pracownik ma prawo do godziwego wynagrodzenia za pracę) oraz w art. 78 § 1 k.p. (w myśl którego wynagrodzenie powinno odpowiadać, w szczególności, rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniać ilość i jakość świadczonej pracy). W prawie pracy obowiązuje zasada swobodnego kształtowania postanowień umownych, jednak bezspornym pozostaje, że wolność kontraktowa realizuje się tylko w takim zakresie, w jakim przewiduje to obowiązujące prawo i podlega ochronie jedynie w ramach wartości uznawanych i realizowanych przez system prawa. Poza tym strony umowy obowiązuje nie tylko respektowanie własnego interesu jednostkowego, lecz także wzgląd na interes publiczny. Szczególnie silnie akcentowane jest to na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych, w którym ustalanie podstawy wymiaru składki z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy oparte jest na zasadzie określonej w art. 6 ust. 1 i art. 18 ust. 1 w związku z art. 20 ust. 1 i art. 4 pkt 9, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z tymi przepisami, podstawą składki jest przychód, o którym mowa w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, a więc wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne, a w szczególności wynagrodzenie zasadnicze, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty i wszelkie inne kwoty, niezależnie od tego, czy ich wysokość została ustalona z góry, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych

świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych, na co wskazuje art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012r. poz. 361 ze zm.). Z tego względu dla ustalenia wysokości składek znaczenie decydujące i wyłączne ma fakt dokonania wypłaty wynagrodzenia w określonej wysokości. Należy jednak pamiętać, że umowa o pracę wywołuje skutki nie tylko bezpośrednie, dotyczące wprost wzajemnych relacji między pracownikiem i pracodawcą, lecz także dalsze, pośrednie, w tym w dziedzinie ubezpieczeń społecznych. Kształtuje ona bowiem stosunek ubezpieczenia społecznego, określa wysokość składki, a w konsekwencji prowadzi do uzyskania odpowiednich świadczeń. Wobec tego przepis art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym oraz przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.) - musi być uzupełniony w ramach systemu prawnego stwierdzeniem, że podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem stanowi wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy. Ocena godziwości wynagrodzenia wymaga uwzględnienia okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1999 roku, I PKN 465/99). Takie rozumienie godziwości wynagrodzenia odpowiada kryteriom ustalania wysokości wynagrodzenia z art. 78 § 1 k.p., który nakazuje ukształtowanie go tak, aby odpowiadało ono w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że do oceny ekwiwalentności wynagrodzenia należy stosować wzorzec, który w najbardziej obiektywny sposób pozwoli ustalić poziom wynagrodzenia za pracę o zbliżonym lub takim samym charakterze, który będzie uwzględniał również warunki obrotu i życia społecznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014r. I UK 302/13). Stąd też zasadne jest wskazanie, że ustalenie wynagrodzenia powinno nastąpić nie w oderwaniu od zakresu obowiązków, lecz w powiązaniu z nim. Wynagrodzenie powinno być adekwatne do rodzaju, charakteru oraz intensywności pracy wykonywanej przez pracownika, jego kompetencji, jak również kondycji finansowej pracodawcy. Pamiętać jednak należy, że ingerencja Sądu w umówione przez strony stosunku pracy wynagrodzenie powinna mieć miejsce tylko w wypadku rażąco wysokiego pułapu wynagrodzenia za pracę w stosunku do okoliczności danego przypadku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009r., III UK 7/09).

W rozpatrywanej sprawie powodem przeprowadzenia przez organ rentowy postępowania wyjaśniającego, które zakończyło się wydaniem zaskarżonej decyzji z dnia 16 lipca 2019 r. był fakt częstego przebywania przez J. M. na zwolnieniach lekarskich i występowanie w związku z tym do organu rentowego o wypłatę zasiłków chorobowych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydając zaskarżoną decyzję nie zakwestionował pracy wykonywanej przez ubezpieczonego, ale jeśli chodzi o jej wartość, to wycenił ją według kryteriów adekwatnych dla stanowisk specjalisty ds. sprzedaży – 4.070,00 zł i pracownika technicznego 3.800,00 zł. W ocenie Sądu Okręgowego tego rodzaju praca, jaką realizował ubezpieczony, istotna z punktu widzenia interesów, a nawet bytu pracodawcy, w realiach gospodarki rynkowej, w warunkach wielkomiejskich, czego nie można bagatelizować, musi być wynagradzana znacznie wyżej. Tymczasem organ rentowy dokonując oceny całkowicie pomija wymienione okoliczności, przyjmując niejako automatycznie, że bez względu na umiejętności i rodzaj realizowanych obowiązków, odwołujący powinien otrzymywać wynagrodzenie odpowiadające szeregowym stanowiskom, a nie adekwatne dla stanowiska dyrektora sprzedaży czy dyrektora technicznego. Organ rentowy argumentację swoją oparł na okoliczności, że w spółce występuje spłaszczona struktura, a prezes zarządu jest jego synem, co świadczy o zamiarze obejścia przepisów prawa ustalając wyższe wynagrodzenie w celu uzyskania wyższych świadczeń z tytułu zasiłku chorobowego. Zdaniem Sądu jest jednak inaczej niż zdaje się przyjmować Zakład. Jeśli jednak pracownik realizuje zadania skomplikowane, czasochłonne, angażujące go, wymagające dużego wysiłku, przygotowania i kwalifikacji, jeśli z tym wiąże się dodatkowo wiedza pracownika, wysokie kwalifikacje, to przyjmowanie jako adekwatnej płacy wielokrotnie niższej musi być ocenione jako sprzeczne z brzmieniem art. 78 k.p. Tenże przepis nakazuje różnicować wynagrodzenie, wskazuje bowiem, że powinno być ono tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy. Mając na względzie zaprezentowaną argumentację, Sąd dokonał w przedmiotowej sprawie ustaleń faktycznych odnośnie charakteru pracy ubezpieczonego, zakresu jego obowiązków, intensywności wykonywanych zadań oraz

innych kwestii, które mają wpływ na wysokość wynagrodzenia. Po dokonaniu ich analizy, Sąd stwierdził, że zaskarżona decyzja nie odpowiada prawu, natomiast stanowisko strony odwołującej, zasługuje na aprobatę.

Analizując szczegółowo kwalifikacje ubezpieczonego, ilość i jakość świadczonej przez niego pracy, Sąd ocenił, że nie można uznać, jakoby otrzymywana przez odwołującego wysokość wynagrodzenia na poziomie od 8.100,00 zł do 11.258,28 zł była sztucznie zawyżona w celu uzyskania wyższych świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych. J. M. jest z całą pewnością osobą posiadającą kwalifikacje do pracy na stanowisku dyrektora sprzedaży od 22 marca 2016 r. do 4 stycznia 2017 r. tj. w okresie przed przebranzowaniem się (...) Sp z o.o. z siedzibą w W.. Nie można pomijać faktu, że odwołujący był zatrudniony na tym stanowisku za wynagrodzeniem 8.100,00 zł brutto od momentu powstania spółki w 2013 r., był jej współzałożycielem i od samego początku budował nie tylko sieć kontaktów i klientów, ale także uczestniczył w procesie wejścia spółki na rynek związany z produkcją pudełek na kolekcjonerskie monety, a także samych monet. Nawiązywał współpracę z producentami w C., zdobywał klientów, projektował pudełka i monety, składał zamówienia. Współpracował m.in. z M. N., który potwierdził fakt ich współpracy na przełomie lat 2013-2017 – właśnie wtedy kiedy odwołujący był zatrudniony na stanowisku dyrektora sprzedaży. Również wysokość jego wynagrodzenia na tym stanowisku nie budzi zastrzeżeń, ponieważ nie jest to wygórowana kwota. Wynagrodzenie dyrektora sprzedaży w 2016 r. oscylowało w przedziale od 8.000,00 zł do 15.000,00 zł (patrz. dane z raportu płacowego (...) – wynagrodzenia oferowane specjalistom i menadżerom w Polsce 6. edycja). Z kolei mediana wynagrodzeń dyrektorów w 2016 r. wynosiła 12.000,00 zł (patrz. (...) Zatem wynagrodzenie ubezpieczonego na poziomie 8.100,00 zł brutto mieściło się w realiach rynkowych i niewątpliwie nie było wygórowane. Biorąc pod uwagę, że firma dopiero rozpoczynała swoją działalność na rynku, budowała swoją pozycję wynagrodzenie odwołującego w kwocie 8.100,00 zł brutto było adekwatne. Nakład pracy i ilość obowiązków odwołującego była bardzo rozbudowana. Spółka wówczas nie zatrudniała innych pracowników i cały ciężar związany z jej funkcjonowaniem i sprzedażą spoczywał na ubezpieczonym. Niewątpliwie zatem wykonywane przez niego obowiązki miały istotne znaczenie dla płatnika składek. Uzasadniało to ustalenie wynagrodzenia za pracę w kwocie 8.100,00 zł brutto. Z kolei za podwyższeniem wynagrodzenia ubezpieczonego z kwoty 8.100,00 zł brutto od dnia 5 stycznia 2017 r. o premie w różnych wysokościach, przemawiała okoliczność, że już w 2016r. spółka stopniowo wygaszała działalność związaną z produkcją pudełek i monet i dążyła do zmiany, która zresztą nastąpiła. Spółka zdecydowała się na zmianę podstawowego profilu działalności i miało to miejsce od marca 2016 r. Płatnik składek postanowił zająć się wynajmem pomp do betonu o wartości 1.500.000,00 zł. Ubezpieczony wiedział, że w województwie (...) istnieją 3 firmy wynajmujące pompy do betonu, a w całej Polsce jest około 300 osób zajmujących się serwisem pomp do betonu. Po zmianie profilu spółki okazało się że wynajem pomp betonu generuje bardzo duże koszty serwisowe maszyn w granicach 120,00-230,00 zł netto za godzinę serwisową, a naprawy trwają kilka dni. Z kolei utrata zysku w przypadku niedziałającej pompy to około 2.400,00 zł – 5.000,00 zł dziennie. Ubezpieczony z uwagi na jego doświadczenie z zakresu hydrauliki zajął się więc częściowo serwisem pomp i został w tym celu skierowany na odpowiednie szkolenia umożliwiające prowadzenie samodzielnego serwisu maszyn. Oprócz wykonywania prac naprawczych, serwisowych i przeglądowych ubezpieczony miał wiele innych obowiązków wykraczających poza prace pracownika technicznego – serwisanta. Zatrudnił pracowników – operatora pompy betonu T. M., którego wynagrodzenie wynosiło 6.966,03 zł brutto. J. M. przeprowadzał z nim rozmowy kwalifikacyjne, szkolił go z korzystania z pompy, a także nadzorował jego pracę, rozliczał go z zużytego paliwa, raportował jego pracę. Oprócz nadzoru nad pracownikiem technicznym ubezpieczony zajmował się także dozorem technicznym pompy betonu zakupionej od firmy (...), kontaktował się w sprawach technicznych z przedstawicielem tej firmy, za jego pośrednictwem zamawiał części zamienne do pompy. Sporządzał zapotrzebowanie na zakup produktów potrzebnych do napraw. Opisywał faktury za zakup produktów potrzebnych do napraw i części zamiennych, weryfikował i zatwierdzał faktury VAT na zakup oleju napędowego. Zajmował się sprawami leasingowymi pojazdów znajdujących się w posiadaniu spółki. Negocjował warunki ubezpieczenia zakupionej przez spółkę pompy betonu i innych pojazdów. Zlecił utworzenie strony internetowej spółki oraz jej pozycjonowanie. Negocjował z firmą (...) ceny nowych pomp betonu. A ponadto sporządzał szczegółowe raporty pracy pompy betonu, które były wynajmowane innym firmom. Raportował w ramach serwisu wewnętrznego awarie pomp betonu, oraz zakresy wykonywanych przez siebie czynności. Kontaktował się z serwisami pojazdów i maszyn, ustalał terminy serwisów, pilnował przeglądów oraz eksploatacji, nadzorował procesy naprawy w serwisie, akceptował jakość podzespołów – części zamiennych oraz stanu technicznego maszyn i pojazdów.

Ubezpieczony współpracował firmami takimi jak firma Handlowo - Usługowa (...), (...) Sp. z o.o., (...) i wiele innych. W związku z szerokim zakresem obowiązków związanych nie tylko z serwisem pomp betonu, ale wszelkimi technicznymi sprawami począwszy od zamawiania części zamiennych, rozliczania pracowników, zatrudnianie ich i nadzór, był odpowiedzialny także za kontakt z dostawcami-kontrahentami oraz dokonywał opisywania i zatwierdzania faktur. Niewątpliwie sprawował więc nadzór techniczny i zarządzał całościowo działem technicznym. Logicznym krokiem ze strony spółki była więc zmiana nazwy stanowiska ubezpieczonego z dyrektora sprzedaży na dyrektora technicznego, co wiązało się z podwyższeniem jego wynagrodzenia o premie i od 5 stycznia 2017 r. osiągało różne wysokości na poziomie od 8.100,00 zł do 11.258,28 zł. W ocenie Sądu nie było to wygórowane wynagrodzenie, biorąc pod uwagę, że uposażenie dyrektora technicznego w Polsce w 2017 r. oscylowało w przedziale 9.780,00 zł do 20.260,00 zł, zaś mediana wynagrodzeń dyrektorów w technicznych w 2017 r. wynosiła 14.910,00 zł (patrz. (...)) W tym kontekście przyjęcie przez organ rentowy wynagrodzenia w kwocie 3.800,00 zł było rażąco zaniżone, tym bardziej, że nawet wynagrodzenie zatrudnionego przez spółkę operatora pompy betonu - T. M. wynosiło 6.966,03 zł brutto, a więc było dwukrotnie wyższe, niż organ rentowy przyjął wobec ubezpieczonego jako pracownika technicznego. W ocenie Sądu nie było żadnych okoliczności uzasadniających, przyjęcie przez organ rentowy takiej kwoty wynagrodzenia ubezpieczonego. Zaś za przyjęciem kwoty wynikającej z aneksu do umowy o pracę z 5 stycznia 2017 r. przemawiały wszystkie inne okoliczności. W kontekście sytuacji na rynku pracy podkreślenia wymaga, że organ rentowy nie twierdził, a tym bardziej nie wykazał, aby wynagrodzenie ustalone ubezpieczonemu odbiegało od średniej dla stanowisk analogicznych czy zbliżonych do powierzonych J. M.. Organ rentowy nie twierdził także ani nie wykazał, aby płatnik składek nie miał finansowych możliwości zatrudnienia J. M. za uzgodnionym wynagrodzeniem. Z rachunku zysku i strat za 2016 r. wynika, że płatnik składek osiągnął zysk 26.736,51 zł, w 2017 r. poniósł stratę 127.757,66 zł i w 2018 r. osiągnął zysk 23.053,86 zł. W latach 2016-2019 spółka dokonywała ponadnormatywnych nadpłat leasingu, w 2017 r. inwestowała w zakup maszyn i pompy do betonu kwotę 602.531,48 zł brutto, oraz zakup środków trwałych – agregatu hydraulicznego za kwotę 59.000,00 zł. Nadpłaty leasingowe wynosiły w 2016 r. 177.370,018 zł, w 2017 r. 162.532,84 zł, w 2018 r. 69.110,69 zł. Gdyby spółka nie dokonywała nadpłat leasingowych i nie inwestowała w zakup środków trwałych jej zysk byłby dużo większy. Sąd miał przy tym na uwadze, że spółka rozwijała się i inwestowała w ten rozwój bardzo duże środki, dokonywała zakupu drogich maszyn i pojazdów, a przy tym nie posiadała zaległości wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem na takie okoliczności organ rentowy się nie powoływał. Nie ma przy tym znaczenia, że w 2017 r. płatnik składek poniósł stratę w wysokości 127.757,66 zł, bowiem wynikało to z poczynionych inwestycji oraz regulowania zobowiązań, które nie były jeszcze wymagalne.

Ogół powyższych okoliczności (szeroki zakres obowiązków ubezpieczonego, jej kwalifikacje zawodowe odpowiadające potrzebom płatnika, sytuacja na rynku pracy) przekonuje, że wynagrodzenie ustalone w umowach o pracę było ekwiwalentne i godziwe, a zatem nie było przesłanek do obniżenia podstaw wymiaru składek. W uzupełnieniu dodać trzeba, że kodeks pracy nie określa górnej granicy wynagrodzenia, a w obrocie prywatnym swoboda stron w kształtowaniu wysokości wynagrodzenia jest większa niż w sferze publicznej, co (w świetle w/w orzecznictwa) nie może być pomijane przy ocenie zasadności ograniczenia podstawy wymiaru składek przez ZUS.

W przypadku ubezpieczonego jego kwalifikacje, doświadczenie, ilość i jakość świadczonej pracy, istotność z punktu widzenia interesów pracodawcy przemawiają za uznaniem jako należnej i adekwatnej kwoty wynagrodzenia ustalonej na kwotę 8.100,00 zł od 22 marca 2016 r. do 4 stycznia 2017 r. i od 5 stycznia 2017 r. na kwotę 8.100,00 zł plus premie. Jednocześnie biorąc pod uwagę rzeczywistą potrzebę gospodarczą płatnika składek na zatrudnianie dyrektora technicznego, jego możliwości finansowe wynikające ze stałego wyraźnego rozwoju oraz charakter stanowiska zajmowanego przez ubezpieczonego, przyznane J. M. wynagrodzenie należało uznać za właściwe i zrównoważone, co w konsekwencji nie pozawala na uznanie tego wynagrodzenia za wygórowane. Za powyższym przemawia także okoliczność, że po każdorazowym zakończeniu zwolnienia lekarskiego ubezpieczony wracał do pracy na dotychczasowym stanowisku w pełnym wymiarze czasu pracy oraz za wynagrodzeniem wskazanym w aneksie do umowy o pracę z dnia 5 stycznia 2017 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zaskarżonej decyzji i odpowiedzi na odwołanie powoływał się na sprzeczność zapisów dotyczących wynagrodzenia za pracę z zasadami współzycia społecznego. W uzasadnieniu wyroku z dnia

19 maja 2009r. (III UK 7/09) Sąd Najwyższy stwierdził, że nie każda nieadekwatność wynagrodzenia do wartości wykonywanej pracy może być podstawą interwencji organu rentowego. Może mieć ona miejsce wyłącznie w sytuacjach, gdy wynagrodzenie w sposób rażąco odbiega od wartości wykonywanej pracy. Ponadto, ingerencja Sądu w umówione przez strony stosunku pracy wynagrodzenie powinna mieć miejsce tylko w wypadku rażąco wysokiego pułapu wynagrodzenia za pracę w stosunku do okoliczności danego przypadku. W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie wystąpiła taka sytuacja. Jak zostało wskazane, kwota, którą ustaliły strony stosunku pracy, nie może być oceniona jako zbyt wysoka i rażąco wygórowana. Z kolei kwota, którą w zaskarżonej decyzji oznaczył organ rentowy, jest nieadekwatna do zadań ubezpieczonego oraz do odpowiedzialności, jaką ponosił.

Konkludując, po dokonaniu analizy zgromadzonego materiału dowodowego, Sąd Okręgowy przyjął, że wynagrodzenie za pracę J. M. ustalone od dnia 22 marca 2016 r. do 4 stycznia 2017 r. na kwotę 8.100,00 zł i od 5 stycznia 2017 r. na kwotę 8.100,00 zł plus premie, które pozwoliły osiągnąć wynagrodzenie w kwotach do 11.258,28 zł było usprawiedliwione i godziwe, a także zachodziła ekwiwalentność między jego wysokością a rodzajem, ilością i jakością pracy ubezpieczonego. Z kolei organ rentowy, który twierdził przeciwnie, nie dowiódł prawidłowości swego stanowiska, choć przypomnieć należy, że wydanie decyzji przez organ rentowy w postępowaniu administracyjnym nie zwalnia tego organu od udowodnienia przed sądem jej podstawy faktycznej, zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu wynikającą z przepisu art. 6 k.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2010r. w sprawie II UK 148/09, publik. LEX nr 577847).

Z tych też względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję zgodnie z sentencją pkt 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy orzekł w pkt 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800), według stanu obowiązującego w dacie wniesienia odwołania zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz J. M. kwotę 5.430,00 zł, w tym kwotę 5.400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.